

VALSTYBINĖ KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJA

NUTARIMAS

**DĖL ENERGIJOS VARTOJIMO EFEKTYVUMO DIDINIMO REIKALAVIMŲ
NEVYKDYMO IR PAŽEIDIMO NAGRINĖJIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2019 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymo 13 straipsnio 2 dalimi ir atsižvelgdama į Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) Teisės departamento Teisės taikymo skyriaus 2019 m. d. pažymą Nr. O5-„Dėl Energijos vartojimo efektyvumo didinimo reikalavimų nevykdymo ir pažeidimo nagrinėjimo taisyklių patvirtinimo“, Komisija n u t a r i a:

1. Patvirtinti Energijos vartojimo efektyvumo didinimo reikalavimų nevykdymo ir pažeidimo nagrinėjimo taisykles (pridedama).
2. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja 2019 m. liepos 1 d.

Komisijos pirmininkas

ENERGIJOS VARTOJIMO EFEKTYVUMO DIDINIMO REIKALAVIMŲ NEVYKDYMO IR PAŽEIDIMO NAGRINĖJIMO TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Energijos vartojimo efektyvumo didinimo reikalavimų nevykdymo ir pažeidimo nagrinėjimo taisyklės (toliau – Taisyklės) reglamentuoja Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) veiklą, vykdamą Lietuvos Respublikos energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymu (toliau – Įstatymas) pavestas funkcijas, nagrinėjant Įstatymo pažeidimo atvejus, sudarant Įstatymo nevykdymo ir pažeidimo nagrinėjimo komisiją (toliau – Komisija), priimant sprendimus dėl pažeidimų. Įstatymo pažeidimų nagrinėjimo tvarką nustato Įstatymas ir šios Taisyklės.

2. Šiose Taisyklėse naudojamos sąvokos atitinka Įstatyme naudojamas sąvokas.

3. Asmenys, pažeidę Įstatymo reikalavimus, atsako šio ir kitų Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

II SKYRIUS TARYBOS TEISĖS IR PAREIGOS NAGRINĖJANT ĮSTATYMO PAŽEIDIMUS

4. Taryba, vykdydama Įstatymu jai pavestas funkcijas:

4.1. savo iniciatyva nagrinėja galimus Įstatymo ir jo pagrindu priimtų teisės aktų pažeidimus;

4.2. bendradarbiauja su Energetikos ministerija, kitomis valstybinėmis institucijomis ar įstaigomis ir pagal Įstatymą įsipareigojimų turinčiais asmenimis;

4.3. atlieka tyrimus, jeigu įtaria, kad asmenys pažeidė Įstatymą ir jo pagrindu priimtus teisės aktus;

4.4. neatlygintinai gauna pažeidimams nagrinėti reikalingą informaciją, duomenis, dokumentus, jų kopijas, kitą informaciją, duomenis, dokumentus ir jų kopijas iš valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų, registru ar informacinių sistemų, fizinių ir juridinių asmenų, kitų organizacijų ir jų padalinių;

4.5. taiko Įstatyme ir šiose Taisyklėse nustatytas poveikio priemones pagal Įstatymą įsipareigojimų turintiems asmenims, pažeidusiems Įstatymą ar jo pagrindu priimtus teisės aktus;

4.6. atlieka kitas Įstatyme ir šiose Taisyklėse nustatytas funkcijas.

III SKYRIUS PAŽEIDIMO NAGRINĖJIMO PROCEDŪROS INICIJAVIMAS IR JOS DALYVIAI

5. Taryba motyvuotu sprendimu privalo pradėti Įstatymo pažeidimo nagrinėjimo procedūrą, jeigu gauna duomenų apie galimą Įstatymo pažeidimą, kaip yra numatyta Įstatymo 17 straipsnio 3 dalyje. Visais atvejais motyvuotą sprendimą, įforminamą įsakymu, dėl procedūros pradėjimo priima Tarybos pirmininkas.

6. Tarybos pirmininko motyvuotu sprendimu, įforminamu įsakymu, išnagrinėti Įstatymo pažeidimo atvejį yra sudaroma Įstatymo nevykdymo ir pažeidimo nagrinėjimo komisija.7.

Įstatymo pažeidimo nagrinėjimo procedūroje turi teisę dalyvauti pažeidimo procedūros dalyviai. Procedūros dalyviai (toliau – dalyviai) yra:

7.1. asmenys, įtariamai padarę Įstatymo 17 straipsnio 3 dalyje nurodytus pažeidimus (valstybės valdomi operatoriai; energijos tiekėjai, įmonės, kurios nėra smulkiojo ir vidutinio verslo subjektai; Įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje nurodytos energetikos įmonės, galinčios sudaryti su Energetikos ministerija susitarimus dėl energijos sutaupymo);

7.2. Energetikos ministerijos atsakingi atstovai;

7.3. ekspertai, specialistai ir kiti asmenys, kurie įtraukiami į pažeidimo nagrinėjimo procedūrą Tarybos sprendimu.

8. Dalyviams gali atstovauti jų atstovai, kai atstovavimas yra tinkamai įformintas rašytiniu dokumentu ir nėra būtina, kad asmeniškai dalyvautų atitinkamas fizinis asmuo (ekspertas, kitas asmuo), kuris gali duoti paaiškinimus ar suteikti kitą informaciją, reikalingą tinkamai ir visapusiškai išnagrinėti pažeidimą.

9. Taryba savo iniciatyva pradeda Įstatymo pažeidimo procedūrą tais atvejais, kai vykdant Tarybos funkcijas nustatomas galimas Įstatymo pažeidimo atvejis ir aplinkybės, kurios sudaro pagrindą įtarti, kad Įstatymo reikalavimai galimai buvo pažeisti. Tokiu atveju Tarybos valstybės tarnautojas ar darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį, kuris nustatė galimas Įstatymo pažeidimo aplinkybes, informuoja Tarybos pirmininką, kuris priima motyvuotą sprendimą dėl procedūros pradėjimo.

IV SKYRIUS

ĮSTATYMO NEVYKDYMO IR PAŽEIDIMO NAGRINĖJIMO KOMISIJOS SUDARYMAS

10. Komisija sudaroma iš ne mažiau kaip 5 (penkių) Tarybos valstybės tarnautojų ir (ar) darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis. Į Komisijos sudėtį skiriami Tarybos valstybės tarnautojai ir (ar) darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, atsižvelgiant į jų pareiginius nuostatus, patirtį ir energetikos sektorių, kuriame šie asmenys specializuojasi. Tas pats Tarybos valstybės tarnautojas ir (ar) darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį, gali būti kelių Komisijų, atliekančių Įstatymo pažeidimo tyrimą, nariu.

11. Komisija yra sudaroma Tarybos pirmininko motyvuotu sprendimu, kuriuo yra nusprendžiama pradėti pažeidimo nagrinėjimo procedūrą, kai Taryba nustato arba gauna informacijos apie galimą Įstatymo pažeidimą iš Energetikos ministerijos, kitų valstybinių institucijų ir įstaigų arba pradeda procedūrą savo iniciatyva. Komisija nėra nuolatinė ir sudaroma tik atitinkamam galimam pažeidimui ištyrti. Tarybos pirmininkas Komisijos pirmininką paskiria iš sudarytos Komisijos narių.

12. Komisijos nariai, vykdydami savo funkcijas, vadovaujasi Įstatymu, Taisyklėmis ir kitais teisės aktais, teisingumo, sąžiningumo, objektyvumo bei nešališkumo principais. Tuo atveju, kai Komisijos nario dalyvavimas Komisijos veikloje gali kelti šališkumo klausimų, Komisijos narys privalo apie tai pranešti Tarybos pirmininkui ir nusišalinti nedelsdamas, kai tik sužinojo apie nešališkumo klausimą keliančias aplinkybes. Vietoj nusišalinusio Komisijos nario yra skiriamas kitas Tarybos valstybės tarnautojas ir (ar) darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį.

13. Komisijos posėdžiai, kuriuose dalyvauja procedūros dalyviai, gali būti protokoluojami. Komisijos atliekamas tyrimas baigiamas ir įforminamas Komisijos išvada, priimama Komisijos narių balsų dauguma ir pateikiama svarstyti Tarybos posėdyje Tarybos darbo reglamento nustatyta tvarka.

V SKYRIUS

KOMISIJOS TEISĖS IR PAREIGOS, PAŽEIDIMO NAGRINĖJIMO PROCEDŪRA

14. Komisijos veiklos tikslas – išsamiai, visapusiškai ir operatyviai ištyrti galimus Įstatymo pažeidimus, pagal Taisyklių reikalavimus parengti bei pateikti išvadą svarstyti Tarybai.

15. Komisija, tirdama galimą Įstatymo pažeidimą:

15.1. raštu kreipiasi į asmenį, dėl kurio veiksmų ši procedūra pradėta, ir paprašo per 14 darbo dienų pateikti motyvuotą paaiškinimą bei jį pagrindžiančius įrodymus apie aplinkybes, dėl kurių pradėta Įstatymo pažeidimo nagrinėjimo procedūra;

15.2. dalyviams ne vėliau kaip prieš 14 kalendorinių dienų iki Įstatymo pažeidimų nagrinėjimo Taryboje dienos registruotu laišku praneša apie galimus Įstatymo pažeidimus, šių pažeidimų nagrinėjimo vietą ir laiką, taip pat pasiūlo susipažinti su gautais dokumentais ir kita informacija bei raštu pateikti paaiškinimus ir dokumentus.

16. Komisija yra atsakinga už rašytinių pranešimų apie pradėtą galimo pažeidimo tyrimą parengimą ir išsiuntimą pažeidimu įtariamam subjektui ir dalyviams. Šiuos pranešimus rengia vienas iš Komisijos narių Komisijos pirmininko pavedimu ir teikia pasirašyti Tarybos pirmininkui.

17. Pažeidimų nagrinėjimas galimas tik tuo atveju, kai yra duomenų, kad procedūros dalyviams tinkamai ir laiku buvo pranešta apie nagrinėjimo vietą ir laiką. Tinkamu pranešimu yra laikomi atvejai, kai Taryba išsiuntė registruotą laišką Tarybai žinomam adresu, elektroniniu paštu ar faksu (jeigu žinomi).

18. Dalyviai turi teisę susipažinti su gautais dokumentais ir kita informacija, duoti žodinius ar rašytinius paaiškinimus, teikti prašymus, pateikti papildomą informaciją ir kitus dokumentus.

19. Komisija, tirdama pažeidimą, turi teisę:

19.1. neatlygintinai gauti informaciją, reikalingą tyrimui atlikti. Informacijos apimtį Komisija nustato prašymuose ją pateikti (įskaitant sutartis, išvadas, įsakymus ir bet kokius kitus dokumentus, reikalingus Komisijai);

19.2. pateikti prašymus ūkio subjektams, fiziniams asmenims ar valstybės (savivaldybės) institucijoms dėl dokumentų ir informacijos, kuri yra būtina pažeidimo tyrimui atlikti, gavimo;

19.3. kreiptis į subjektą, dėl kurio veiklos yra atliekamas tyrimas, dėl dokumentų, informacijos, paaiškinimų ir kitų duomenų gavimo;

19.4. gauti specialistų, ekspertų paaiškinimus ir (ar) išvadas;

19.5. atlikti faktinių aplinkybių patikrinimą ir surašyti patikrinimo aktą;

19.6. atlikti kitus veiksmus, kurie, Komisijos nuomone, yra būtini išsamiai ir tinkamai ištirti galimą pažeidimą.

20. Komisija, tirdama galimą pažeidimą, privalo:

20.1. visapusiškai išanalizuoti tyrimo metu gautą informaciją, duomenis ir dokumentus;

20.2. gauti subjekto, dėl kurio yra pradėtas tyrimas, paaiškinimus;

20.3. gauti paaiškinimus iš kitų subjektų, jei paaiškėja, kad ši informacija yra būtina tinkamai atlikti tyrimą;

20.4. esant poreikiui, dalyvauti Tarybos posėdyje, kuriame yra svarstomas klausimas dėl Įstatymo pažeidimo, pateikti paaiškinimus ir užduoti klausimus posėdyje dalyvaujantiems asmenims;

20.5. atlikti kitus veiksmus, susijusius su tyrimo atlikimu.

21. Išnagrinėjusi visą gautą informaciją, dokumentus ir kitus duomenis, Komisija, laikydamasi Taisyklėse nustatytų reikalavimų ir tvarkos, parengia ir teikia Tarybai išvadą dėl Įstatymo pažeidimo (Taisyklių priedas).

22. Išvadą pasirašo visi Komisijos nariai, išskyrus atvejus, kai Komisijos nariui dėl svarbių priežasčių to padaryti nėra objektyvios galimybės. Svarbiomis priežastimis laikoma Komisijos nario liga, atostogos, komandiruotė ar kitas užimtumas. Tuo atveju, kai Komisijos narys nesutinka su bendra Komisijos išvada, jis išvadą pasirašo su žyma „Nesutinku“ ir pateikia atskirąją nuomonę raštu, išdėstydamas nesutikimo motyvus ir pateikdamas paaiškinimus. Atskiroji nuomonė pridedama prie išvados ir teikiama Tarybai.

23. Komisija baigia darbą, kai yra priimamas Tarybos sprendimas dėl Įstatymo pažeidimo.

24. Taryba, posėdyje sprendama pateiktą klausimą, priima dėl jo sprendimą:

24.1. pritarti Komisijos išvadai;

24.2. pritarti Komisijos išvadai iš dalies;

- 24.3. nepritarti Komisijos išvadai;
- 24.4. pratęsti tyrimą;
- 24.5. nutraukti tyrimą.

VI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

25. Nustačius Įstatymo nuostatų pažeidimus, Taryba taiko sankcijas, vadovaudamasi Įstatymo 20 straipsnio nuostatomis ir Sankcijų skyrimo taisyklėmis, patvirtintomis Tarybos nutarimu.

26. Skundai dėl Tarybos sprendimų teisėtumo ir pagrįstumo nagrinėjami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

27. Asmuo, nesutinkantis su Tarybos sprendimu, turi teisę per 30 kalendorinių dienų nuo sprendimo priėmimo dienos apskųsti jį teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

(Išvados formos pavyzdys)

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGIJOS VARTOJIMO EFEKTYVUMO DIDINIMO
ĮSTATYMO NEVYKDYMO IR PAŽEIDIMO NAGRINĖJIMO KOMISIJOS IŠVADA**

_____ Nr. _____
(data) _____
(vieta)

Lietuvos Respublikos energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymo nevykdymo ir pažeidimo nagrinėjimo komisija (toliau – Komisija), sudaryta Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) pirmininko [...] įsakymu Nr. [...], išnagrinėjo galimą Lietuvos Respublikos energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymo pažeidimo atvejį ir
n u s t a t ė:

Komisija vertino šiuos dokumentus:

1. _____;
2. _____;

Komisija teikia Tarybai išvadą dėl Lietuvos Respublikos energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymo pažeidimo ir nurodo, kad:

Komisijos pirmininkas

Komisijos nariai